

KOMITET POLITYKI NAUKOWEJ

Opinia Komitetu Polityki Naukowej

w sprawie projektu Ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Bezpieczeństwa Narodowego

Dotyczy: opinii w sprawie Ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Bezpieczeństwa Narodowego, projekt ustawy wniesiony przez Ministra Obrony Narodowej, nr druku w wykazie prac legislacyjnych UD 280

Przedłożony do opinii Komitetu Polityki Naukowej projekt Ustawy o utworzeniu Uniwersytetu Bezpieczeństwa Narodowego jest dokumentem liczącym 26 stron, zawierającym podział na propozycję właściwej ustawy, jak również ocenę skutków regulacji w tym zakresie. Propozycja ustawy jest 3-stronicowym dokumentem, który dotyczy utworzenia nowej uczelni, jaką jest Uniwersytet Bezpieczeństwa Narodowego. Projekt ustawy zakłada, że jednostka powstanie na bazie Akademii Sztuki Wojennej, kontynuując w nowej formie prawnej zadania i działania tej uczelni.

W części dotyczącej oceny skutków regulacji, w szerszym aspekcie omówiono problem, który jest rozwiązywany, rekomendowane rozwiązania i oczekiwane efekty, jak również częściowo omówiono analogiczny system kształcenia w innych państwach.

Jako przesłankę do zmiany struktury dotychczasowej uczelni i utworzenia Uniwersytetu Bezpieczeństwa Narodowego wskazano w dużej mierze uwarunkowania bezpieczeństwa na arenie międzynarodowej i zmiany zachodzące na świecie w tym zakresie. Podkreślono, że wskazane zmiany „dyktują konieczność gruntownej zmiany filozofii prowadzenia wojny i działań wojennych oraz równoległego kształtowania odporności państwa na zagrożenia w wymiarze militarnym, cywilnym, technologicznym i informacyjnym” (s. 4).

Zakładane utworzenie Uniwersytetu Bezpieczeństwa Narodowego we wskazanym dokumencie jest logicznym i naturalnym procesem dostosowania i adaptacji uczelni wyższej do wskazanych uwarunkowań, wyzwań i zadań, jakie wynikają dla uczelni wojskowej, w kontekście interesów bezpieczeństwa państwa. W związku z tym, należy podkreślić wskazaną ideę utworzenia Uniwersytetu Bezpieczeństwa Narodowego w kontekście realizacji celów i zadań nakreślonych w przyjętej 25 lipca 2025 r. Strategii Bezpieczeństwa Narodowego. Oprócz zawartych intencji powołania nowej uczelni w kontekście celów i zadań strategicznych, jako uzasadnienie powołania nowej jednostki wskazano również brak możliwości realizacji nowych zadań w zmienionym środowisku bezpieczeństwa przez dotychczas funkcjonującą Akademię Sztuki

KOMITET POLITYKI NAUKOWEJ

Wojennej. W dokumencie mowa o wielu ograniczeniach determinujących brak możliwości odpowiedniego rozwoju, adekwatnego w kontekście wskazanych uwarunkowań międzynarodowych i wyzwań oraz roli uczelni wojskowej w tym zakresie. Do najważniejszych barier ograniczających rozwój zaliczono: utrudnienia organizacyjne i strukturalne, bariery kadrowe, bariery infrastrukturalne, bariery prawne, wizerunkowe oraz systemowe.

Uwzględniając zakładane zmiany, powołanie nowej jednostki docelowo ma pomóc w przezwyciężeniu wskazanych ograniczeń i efektywniej odpowiadać na wyzwania środowiska bezpieczeństwa. Zidentyfikowane w trakcie analizy ograniczenia zostaną przezwyciężone w związku z wdrożeniem systemowych rozwiązań, w tym poprzez poszerzenie zakresu dyscyplin i wypełnienie formalności w kierunku spełniania wymogów uniwersyteckich, integrację wiedzy wojskowej, cywilnej i technicznej, wzmocnienie potencjału kadrowego i skali kształcenia w jednostce, inwestycje w infrastrukturę i zaplecze badawcze uczelni, a także zakładany wzrost prestiżu, potencjału dla współpracy międzynarodowej i roli systemowej.

Uwzględniając wskazane uwarunkowania i przesłanki proponowanego projektu związane ze utworzeniem na bazie Akademii Sztuki Wojennej nowej jednostki, jaką w założeniu ma być Uniwersytet Bezpieczeństwa Narodowego, Komitet Polityki Naukowej podkreśla, że powołanie uniwersytetu odpowiadającego pod względem badań i kształcenia wyzwaniom należy uznać za obiektywne i zasadne z punktu widzenia kluczowych interesów i bezpieczeństwa narodowego państwa.

prof. dr hab. Ewa Gruza
Przewodnicząca KPN
Warszawa, dn. 11 września 2025 r.